

Fővárosi Ítélet

Az ügy száma: 1.Pf.20.327/2022/6/II.

A felperes: felperes, felperes címe.

A felperes képviselője: Bajnai és Péter Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: „PETI” Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 65.P.23.676/2020/27.

kijavítva a 65.P.23.676/2020/30. számú végzéssel

í t é l e t:

A Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.240 (tizenötezer-kétszáznegyven) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes a szakszervezet (szakszervezet) elnöke, az alperes a szakszervezet2 szakszervezet2 és a szakszervezet3 (szakszervezet3) elnöke, mely szakszervezetek ugyanazon munkavállalói kör, a cég1 Zrt. dolgozói érdekképviselőit látják el. A felperes vezette szervezet nagyobb taglétszámmal rendelkezik, ún. reprezentatív szakszervezet.

[2] Az alperes vezette szakszervezet plakátjait megrongálták, emiatt feljelentést tett és a szakszervezet2 Facebook-oldalán is szóvá tette a sérelmet. A felperes nyílt levélben reagált az alperes internet nyilvánossága előtt megfogalmazott vádjaira, kritikával illetve az alperes szakszervezeti vezetői tevékenységét. Úgy vélte nem rendelkezik kellő ismeretekkel a „területen” folyó eseményekről, tevékenységével összeüregasztja a különböző szakszervezeti tagokat. Egyetértett az alperessel abban, hogy másképp képzelik el az érdekvédelmet. „Az egyik út talán egy tisztességes és hatékony érdekképviselő irányába (vezet) a másik talán nem...”

[3] Az alperes válaszul 2020.szeptember 9. napján egy közleményt jelentetett meg a honlap neve internetes oldalon „Akkor öntsünk tiszta vizet a pohárba, a szakszervezet elnöke asszisztál szakszervezet2 elnök lejáratási kísérletéhez” címmel. Az írás első két bekezdésében összefoglalta az előzményeket. Úgy vélte „A szakszervezet elnöke a munkáltató meghosszabbított keze” mivel a nyílt levélből, amit hozzá intézett ez egyértelműen kiderül. Idézte a felperes levelének azon részletét, amelyre alapította ezt a

közlését. Azt írta, hogy tisztában van azzal, mi történik a területeken ezért is szólalt fel rendszeresen ezzel szemben. „Ön pedig behúzza fülét, farkát, nehogy megharagudjon Önre a társaság felső vezetése.” Ezt arra alapozta, hogy „Talán azért mert fél, hogy a hozzátartozójának bújtatott munkakörét a társaság megszüntetheti?” Visszaült a településen² történetekre, amikor a felperes feleségét műhelyírnoknak tették le. Emlékeztette a felperest a cég¹ vezérigazgató-helyettesével folytatott tárgyalások első fordulójában történetekre, amelynek során a felperes által elmondottakat idézve azt írta „személy¹ van egy kolleganóm, akit lehelyeztek a műszakhoz és jelenleg műhely írnokként dolgozik, továbbra is jár neki a 10.000 Ft-os ruhapénz?”. Utalt az alperes arra is, hogy a felperes azt szorgalmazta, hogy az irodai dolgozók továbbra is kapják meg a korábban biztosított testmasszázszt. Kérte, hogy a felperes ne minősítse az érdekvédelmi képességeit. A felperes levelének utolsó bekezdését is idézte megerősítve, hogy az általa vezetett szakszervezet nem ugyan azon az úton halad. A tisztesség kérdésével kapcsolatosan felvetette, hogy „Ön szerint tisztességes az, hogy az cég² Zrt. autójával szállították település³ra, még sofőr is járt, mivel ez az egyik belszolgálati autó volt. Tette ezt úgy, hogy Önnek is van saját autója. Azért kíváncsi lennék, hogy a cégautóval történő szállításával párhuzamosan milyen szolgálati utakat számolt el saját autójára?” Felvetette, hogy az egy különleges bánásmód, ami a felperes személyéhez köthető. Arra is utalt meg kellene vizsgálni, hogy hány olyan szakszervezet-es tisztségviselő van, akinek hozzátartozóját alkalmazza a cég¹, vagy akivel üzleti kapcsolatban áll. Tájékoztatta a felperest arról, hogy az általa vezetett szakszervezet egyetlen tisztségviselőjét sem érinti ez a kérdés. Az ő tisztségviselőit a cég¹ nem tudja befolyásolni.

[4] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a szakszervezet² honlapján, 2020. szeptember 9-én közzétett „Akkor öntsünk tiszta vizet a pohárba, a szakszervezet elnöke asszisztál szakszervezet² elnök lejáratai kíséreltetéhez” címet viselő írásával megsértette a felperes jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogait egyaránt, azzal, hogy azt állította

„A szakszervezet elnöke a munkáltató meghosszabbított keze” (1)

„Ön pedig behúzza fülét, farkát, nehogy megharagudjon Önre a társaság felső vezetése” (2)

„Talán azért mer Ön is fél, hogy hozzátartozójának bújtatott munkakörét a társaság megszünteti?” (3)

„Ön szerint tisztességes az, hogy az cég² Zrt. autójával szállították település³ra, még sofőr is járt, mivel ez az egyik belszolgálati autó volt. Tette ezt úgy, hogy Önnek is van saját autója. Azért kíváncsi lennék, hogy a cég autóval történő szállításával párhuzamosan, milyen szolgálati utakat számolt el saját autójára?” (4)

[5] Álláspontja szerint ezek a közlések valótlanok, illetőleg a valóságot hamis színben tüntetik fel, így alkalmasak felperes becsületének és jóhírnevének a megsértésére. Kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest, hogy az általa közzétett írást a szakszervezet² honlap neve honlapjáról távolítsa el. Tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, valamint kötelezze arra, hogy elégtételadásként a honlap neve honlapon, saját költségén tegye közzé a felperes által megfogalmazott a keresetlevélben szereplő közleményt, és azt az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 90 napig tegye hozzáférhetővé.

Kötelezze továbbá az alperest 100.000 forint sérelemdíj megfizetésére, amelyet felperes nem saját céljaira, hanem a alapítvány neve céljára kíván fordítani. Perköltségként 30.000 forint ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

[6] Az 1. és 2. pontban foglalt közlésekkel kapcsolatosan álláspontja az volt, hogy azokkal az alperes azt a hamis látszatot kelti, hogy a felperes nem a munkavállalók és szakszervezeti tagok munkaviszonyával kapcsolatos érdekeit képviseli, hanem a munkáltatói érdekeket. A felperes azonban csak olyan álláspontot képviselhet, amely megfelel az általa

vezetett szakszervezet döntéshozó szerve határozatának, azoktól nem térhet el, erről az alperesnek is tudomása van. Az, hogy a munkáltatóval való megbeszéléseken, konzultációkon és kollektív tárgyalásokon kompromisszumok születnek az a munkaügyi kapcsolatok szükségszerű velejárója, nem a felperes hibája. Az alperes kijelentései alkalmasak arra, hogy a felperes által képviselt szakszervezetet ún. sárga szakszervezetként állítsa be, azaz olyanként, amelyet lényegében a munkáltató hozott létre, és amely valójában a munkáltatói érdekeket képviseli. Álláspontja szerint az alperesnek e körben konkrét ügyeket és időpontokat kellett volna beadványában megjelölni állításai alátámasztására.

[7] A 3. pontban sérelmezettekkel összefüggésben álláspontja az volt, hogy az alperes azt a látszatot kelti, hogy a felperes, mint szakszervezeti vezető számára nem a munkavállalók, a szakszervezeti tagok érdeke az elsődleges, hanem a hozzátartozóié. A felperesnek azonban, mint szakszervezeti vezetőnek nincs jogköre az írásban említett foglalkoztatás és juttatások biztosítására.

[8] A 4. pontban sérelmezett közléssel az alperes egyrészt azt a hamis látszatot kelti, hogy a felperes a munkáltató által rendelkezésére bocsátott autót jogosulatlanul vette igénybe, másrészt lényegében csalással vádolja a felperest. A valóság azonban az, hogy a cégautót a munkáltató abban az esetben bocsátotta a felperes részére, amennyiben erre szabad kapacitása volt figyelemmel arra, hogy a felperes más városban lakik, mint ahol a szakszervezet székhelye van. A felperes amennyiben a cégautó nem állt rendelkezésére a saját járművét vette igénybe, amellyel kapcsolatos elszámolási rend megfelelt a szakszervezetekre vonatkozó szabályoknak. Önmagában pedig az, hogy a munkáltató kedvezményeket nyújt a szakszervezet részére, lehet tisztességtelen.

[9] Vitatta, hogy az alperesi megszólalás közügyet érintett volna. A sérelmezett közlések kizárólag a felperes lejárátását célozták, azok alkalmasak a jó hírneve megsértésére, hiszen valótlanként, mindazonáltal a becsületét sértő kijelentések.

[10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy mindkét szakszervezeti vezető él az internet nyújtotta nyilvánosság eszközével tagjai és a külvilág tájékoztatása érdekében. Álláspontja szerint a perbeli írás a cég1 Zrt.-nél működő szakszervezetek tevékenységét érintő, a felperes korábbi levelére vonatkozó válaszirát így egyértelműen közügynek minősül.

[11] Az 1. pontban sérelmezett közlés véleménynyilvánítás, amit az indokolt, hogy a felperes nem határolódott el személyl azon cselekedetétől, hogy az alperes vezette szakszervezet hirdetményeit megrongálta. Álláspontja szerint ez egybevág a munkáltató azon igyekezetével, hogy az alperes vezette szakszervezet működését ellehetetlenítse. A felperes ezen magatartásból alakította ki azt a véleményét, hogy a felperes asszisztál az alperes személyét lejárató kísérlethez. Ezen túlmenően az alperes által képviselt szakszervezet számos, a munkavállalókat hátrányosan érintő jogszabálysértő gyakorlatot kifogásolt, mely ügyeket a felperes által képviselt szakszervezet nem karolt fel, a munkáltatóval nem konfrontálódott.

[12] A 2. közléssel kapcsolatosan ugyancsak arra hivatkozott, hogy véleményt nyilvánított a felperes szakszervezeti vezetői magatartásáról, mely vélemény nem kirívóan durva, arányos azzal a felperesi közléssel, amely az alperes alkalmatlanságát vetette fel.

[13] A 3. közlésre vonatkozóan azt adta elő, hogy a felperes sem vitatta azon tényeket, hogy a felesége a cég1 Zrt. munkavállalója, munkaviszonyát nem szüntették meg. Ezen tényekből vont le a következtetését. Az alapul fekvő tények bizonyítása körében hivatkozott a perben kihallgatott tanúk vallomására.

[14] A 4. közléssel összefüggésben azzal érvelt, jogos feltevés az, hogy egy szakszervezeti vezető részéről tisztességes eljárás-e támogatást elfogadni a munkáltatótól

akkor, amikor a működéséhez szükséges fedezettel rendelkezik, ilyen jellegű a munkáltatótól származó anyagi juttatásra nem szorul rá.

[15] Érvelése alátámasztásául hivatkozott a 3145/2018. (V. 7.) alkotmánybírósági határozatra és eseti döntésre is. Összességében azt adta elő, hogy a sérelmezett közlések nem lépik túl az erőteljes és kritikus vélemény határát azok arányosak azzal a felperesi közléssel, amely a perbeli írás közvetlen előzménye volt. Az a körülmény, hogy a tanúk nem emlékeztek a település²i egyeztetésen elhangzottakra nem zárja ki, hogy az alperes emlékei szerint a felperes eljárta a felesége érdekében, illetve feltette azokat a kérdéseit, amik a feleségét is érintő munkáltatói juttatásokra vonatkoztak.

[16] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 118.000 forint perköltséget, 48.000 forintot áfával és a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárásai illetéket.

[17] Ismertette az Alaptörvény II. cikkét, a VI. cikk (1) és (4) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §-át, a 2:44. §-át, a 2:45. §-át, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265. §-át, 278. §-át, 279. §-át. Ismertette továbbá a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 12. és 14. számú állásfoglalásainak releváns rendelkezéseit.

[18] A felperes kereseti kérelmét úgy foglalta össze; a felperes azt sérelmezte, az alperes valótlan állításokat fogalmazott meg a felperes érdekképviselési tevékenységével összefüggésben.

[19] Az elsőfokú bíróság az alperes érdemi védekezésével értett egyet. Megítélése szerint az 1. és a 2. pontban megjelölt kijelentés olyan a felperes érdekképviselési tevékenységét minősítő közlés, amely egyértelműen véleménynek tekinthető, hiszen nem bizonyítható. Ezen véleménye megalkotásához szolgáló ténybeli alapok az eljárás során feltárásra kerültek. Mindkét kijelentés a felperes közéleti tevékenységét illető bírálat. Ezen bírálat megfogalmazását is sértőnek tartotta a felperes azonban a becsület megsértése körében nem terjesztett elő kereseti kérelmet. Ettől független azonban úgy foglalt állást, hogy azok olyan megengedett véleménynyilvánítások, amelyek nem indokolatlanul bántók vagy sértők, a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésébe foglalt kritériumoknak megfelelnek.

[20] A 3. pontban sérelmezett alperesi közlést az elsőfokú bíróság ugyancsak tényekből levont következtetésnek ítélte. Ennek során az alperes olyan érdekképviselési magatartást társított a felpereshez, miszerint a felperes érdekképviselési tevékenységének harciasságát hozzátartozója munkaviszonya befolyásolhatja. A lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy létező az a személyi összefüggés, amelyből az alperes a véleményét formálta. A felperes sem vitatta ugyanis, hogy a cégnél történt leépítéseket követően felesége megtarthatta az állását. Annak nem volt jelentősége, hogy a felperesnek a munkáltató döntésére ráhatása nincsen. A tanúk ugyan nem erősítették meg, de nem is cáfolták, hogy a felperes a feleségének más munkavállalókkal együtt járó juttatások fenntartása érdekében lobbizott, azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezek a kérdések felmerültek, felmerülhettek a tárgyalások során. Az alperes mindössze a felperesi magatartást értékelte. A felperes ugyanis nem azt sérelmezte valótlan tényállításként, hogy a felesége munkaköre bűjtatott, illetve, hogy nem tett olyan kijelentést, amit az alperes a cikkben neki tulajdonított. Tartalmában azt a közlést sérelmezte, hogy a felperes félti hozzátartozója bűjtatott munkakörét érdekképviselési tevékenysége végzése során, ez pedig olyan vélemény, amely még ha helytelen is valóságtartalma nem vizsgálható.

[21] A 4. pontban sérelmezett közléssel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a kérdés valótlan tényállítást nem tartalmazott. Az alperes mindössze felvetette a szolgálati út kétszeres elszámolásának lehetőségét. Tudomása ugyanis nem volt a szolgálati

gépjármű használatának módjáról, mindössze annak tisztességességét kifogásolta. A felperes volt az, aki az alperesi közlemény előtt a tisztességes és hatékony érdekképviseletről tett említést. Ennek fényében jelenítette meg az alperes különleges bánásmódként a felperesi jogosultságot.

[22] Az elsőfokú bíróság összességében úgy ítélte meg, hogy a felperes nem sérelmezheti alappal a szakszervezeti tisztségviselői tevékenységét érintő alperesi kritikát. Ez ugyanis közügy, a Ptk. 2:44. §-a értelmében az erre vonatkozó kritikai megnyilvánulások tekintetében a felperest fokozottabb tűrési kötelezettség terheli.

[23] A perköltségről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján akként rendelkezett, hogy az alperesi képviselő ügyvédi munkadíját a négy tárgyaláson való megjelenésre is tekintettel összességében 8 munkaóra és 6.000 forintos óradíj figyelembevételével állapította meg.

[24] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, hozzon a felperes keresetének helyt adó döntést, kötelezze az alperest az első- és másodfokú perköltség viselésére. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *a*) és *c*) pontjaira alapította. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan több esetben iratellenesen állapította meg, abból helytelen jogi következtetésre jutott.

[25] Az elsőfokú eljárásban előadott érveit fenntartotta. Az elsőfokú ítéletben foglalt indokokra tekintettel azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság a közleményt nem a maga teljességében vizsgálta, nem tett eleget a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltaknak. Vitatta, hogy az alperesi megszólalás közügyben történt, hivatkozott e körben a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 270. § (2) bekezdés *a*) pontjára és eseti döntésre is utalt e körben. Az alperesi közlemény nem a munkavállalók érdekvédelmével kapcsolatos tevékenységre vonatkozott, amit egyértelműen igazol a sérelmezett közlemény címe is. Az első két bekezdés válasznak tekinthető a felperes korábbi levelére, azonban két szakszervezet és azok vezetőinek szemben állása nem tartozik az Mt. 270. § (2) bekezdés *a*) pontjából következően közügynek.

[26] A további szövegrész az első két bekezdéssel tartalmi összefüggésben nem áll, az alperes kifejezetten a felperes személyének lejárátását célozta. Az alperes azért állította a felperesről, hogy a munkáltató meghosszabbított keze, mert a felperes korábbi levelében véleményt formált az alperes tevékenységéről. A 2. pontban sérelmezett közlés sem hozható összefüggésbe a korábbi alperesi nyilatkozattal. Az érdekvédelemről alkotott két eltérő megközelítésből ugyanis nem következik az, hogy a felperes azért húzza be fülét, farkát, hogy ne haragudjon meg rá a munkáltató.

[27] A 3. közlés semmiféle összefüggésbe nem hozható a korábbi alperesi levéllel, ugyanis az a felperes házastársára vonatkozott, ami semmiképpen sem minősülhet közügynek, a perben kihallgatott tanúk nyilatkozata alapján valótlannak is bizonyult. Az elsőfokú bíróság nem fordított kellő figyelmet arra, hogy a tanúk kifejezetten cáfolták az alperesnek a felperes hozzátartozójára vonatkozó állítását. Nem bizonyította ezért az alperes, hogy a felperes felesége bűjtatott munkakörbe került, azt sem, hogy ezt a munkakört a munkáltató meg kívánta szüntetni, és erre csak azért nem került sor, mert a férje a felperes.

[28] A 4. közlés tekintetében az alperes azt állította, hogy a felperes az autóhasználat során tisztességtelenül jár el, azt is sugalmazta, hogy párhuzamosan számol el gépkocsihasználatot. Ez a közlemény sem hozható közéleti közlésekkel összefüggésbe.

[29] Hangsúlyozta, hogy a munkaügyi kapcsolatok egyik alapvető jellemzője a kölcsönös kompromisszum kialakítása és elfogadása. Ez nem jelentheti azt, hogy a

szakszervezeti képviselő meghunyászkodna bármilyen módon is a munkáltató előtt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta tanúnak e körben tett nyilatkozatát.

[30] Kifejezetten iratellenes az elsőfokú ítélet [48] bekezdésében található azon kitétel, hogy a felperes a becsület megsértését nem sérelmezte kereseti kérelemként. Hivatkozott e körben a 2021. február 15-én kelt beadványára és annak 13. pontjára. Iratellenes továbbá az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a tanúk nem erősítették meg, de nem is cáfolták, hogy elhangzott a kérdéses kijelentés. A tanúk ugyanis kifejezetten cáfolták az alperesi nyilatkozatban foglaltakat.

[31] A 4. közleménnyel kapcsolatosan az alperesnek bizonyítania kellett volna, hogy a felperes a cégautót tisztességtelenül használja és azzal párhuzamosan saját gépkocsi használatot is elszámol. Az alperes sérelmezett közlései kérdésben bújtatva ezt az állítást tartalmzták. Ezzel szemben bár a bizonyítás nem a felperest terhelte, igazolta, hogy a cég autójának használata a munkáltatóval kötött megállapodáson alapult, amely eleve kizárja a tisztességtelenséget. Az alperes annak állításával, hogy a cég által biztosított autóhasználat párhuzamosan a saját autójára is elszámolt költséget lényegében bűncselekménnyel vádolta a felperest. E körben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen, a felperes terhére értékelte.

[32] Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglaltakat is. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért sérti a Ptk. 2:42. §-át, 2:45. §-át, 2:51. §-át és a 2:52. §-át. Sérti továbbá a Pp. 265. § (1) bekezdését és a 346. § (5) bekezdését is. Ellentétes továbbá az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) határozatában és a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettekkel is. A másodfokú eljárással összefüggésben 15.000 forint ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

[33] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és perköltséget is igényelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli cikk közéleti kérdéssel foglalkozott, a felperesnek, mint szakszervezeti vezetőnek a szakszervezeti tevékenységét bírálta. Az Alkotmánybíróság 3145/2018. (V. 7.) AB határozat rendelkezéseire, valamint eseti döntésre is hivatkozott. Kiemelte, hogy a szólásszabadságnak részei a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások is, valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, továbbá ezek nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne. A perbeli cikkben a felperes érdekképvisellel kapcsolatos tevékenységét érintő kritikát fogalmazott meg, amelynek előzménye a felperes által jegyzett írás volt. Ebben a felperes az alperesi tevékenységgel kapcsolatos kritikát fogalmazott meg a perbeli írás is ebben a körben született. Annak egészéből kitűnik, hogy az érdekképviseleti tevékenységgel kapcsolatos álláspontja az, hogy az csak akkor valósulhat meg, ha szakszervezeti vezetők nem kötődnek olyan kapcsolatokkal a munkáltatóhoz, amely alapján befolyásolhatók lehetnek. Ilyen magatartás az, hogy ha a házastárs, rokon munkavállalóként kerül alkalmazásra annál a munkáltatónál, ahol az érintett személy szakszervezeti vezető, ezért is indítványozta, hogy vizsgálják meg hány olyan tisztségviselő van, akinek a hozzátartozóját alkalmazza a cég.

[34] Egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásának [47] bekezdésében foglaltakkal. Kiemelte, hogy a kereseti kérelem 1. és 2. közlése egyértelműen vélemény, mely körben bizonyítás nem folytatható. Utalt arra is, hogy a vélemény megformálása jogszerű még ha valótlan tényeken is alapul, amennyiben azok nem a nyilatkozó által meghamisított tények. A sérelmezett kijelentések nem voltak indokolatlanul bántók, kifejezőmódjukban sem sértették a felperes becsületét. Fenntartotta a 2022. február 24-én előterjesztett előkészítő irata 9. pontjában foglaltakat, miszerint jogos kritikát fogalmazott meg a céges gépkocsi használatára vonatkozóan figyelemmel arra, hogy a felperes által vezetett szakszervezet rendelkezik a működéséhez szükséges fedezettel, nem szorul munkáltatói juttatásra.

[35] Az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a tanúk vallomását, mert nem tehető olyan megállapítás, hogy a tanúk kifejezetten cáfolták volna az alperesi nyilatkozatban foglaltakat. A felperes házastársának munkajogi státuszával kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy az előkészítő iratában arra vonatkozóan részletes nyilatkozatot tett, amelyeket a felperes nem vitatott, ezért további bizonyítási kötelezettsége nem volt. Ugyancsak fenntartotta, hogy a közéleti vita keretében a közéleti szereplőknek magasabb tűrési kötelezettsége van, a per tárgyát képező írásban tett véleménynyilvánítással a jogszabályi határokat, korlátokat nem lépte át.

[36] A fellebbezés alaptalan.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján az erre irányuló fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[38] A felperes elsődleges fellebbezési érvelése az volt, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Fővárosi Ítéltábla egészítse ki, mert azt az elsőfokú bíróság hiányosan, nem egy esetben iratellenesen állapította meg. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából relevanciával bíró tényeket helyesen állapította meg, a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a tényállás módosítása, kiegészítése szükségtelen volt. A fellebbezés 18. pontjában sérelmezett bizonyítékokat értékelő tevékenységének – a tanúvallomások értékelésének – a perben nem volt relevanciája, az elsőfokú bíróság döntését nem azokra alapította, ezért önmagában ez sem vezethet az elsőfokú ítélet megváltoztatásához.

[39] Alaptalan volt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjára alapított fellebbezési érvelés is.

[40] A peres felek között alapvetően abban volt véleményeltérés, hogy a perbeli írás közügynek tekinthető-e. Ennek azért van kiemelt jelentősége, mert az Alkotmánybíróság által kimunkált szempontrendszer alapján a hasonló tárgyú perek elbírálása során ez az elsődleges kérdés. Ettől függ ugyanis, hogy az adott megszólalás esetében a véleménynyilvánítás határait szűkebben vagy tágabban kell-e meghúzni.

[41] A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat szerint egy nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez pedig elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. {13/2014. (IV. 18.) AB határozat [39]}

[42] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kereset tárgyát képező írás közügyet érint. A közügyek fogalmába beletartoznak mindazok az ügyek, amelyek valamilyen társadalmi vagy társadalmi hatással bíró jelenségnek minősülnek, a közfelfogás szerint az egyén, azaz egy-egy ember érdekein túlmutatnak, és a közösség számára fontossággal bírnak. Tipikusan ilyennek tekinthető nagyobb közösségre hatással bíró egyes emberek érdekellentéte, a köztük létrejött konfliktus, amelynek adott esetben lehetnek magánügyet érintő elemei is. A közügy és a magánügy közötti határ rugalmasan alakul, függvénye a mindenkor jogi szabályozásnak is.

[43] A felperes által hivatkozott Mt. 270. § (2) bekezdés a) pontja a szakszervezet tevékenységének jogi kereteit határozza meg a munka törvénykönyve által szabályozott jogi

környezetben, az a perbeli nyilvános megszólalás esetében nem irányadó. A felperes egy szakszervezet elnöke, amelynek elsődleges feladata a munkavállalói érdekképviselés. A honlap neve oldalon közölt írás témája a felperes e feladatai ellátásával összefüggő tevékenysége, amelynek előzményét a felperes által írt nyílt levél képezte. Kétség nélkül megállapítható, hogy a cégl Zrt. munkavállalói nagyobb közösséget képeznek, kiemelt társadalmi érdek fűződik az érdeklükben tevékenykedők munkája, továbbá a közöttük az érdekképviselési tevékenység körében kialakult nézetkülönbségek, akár személyes konfliktusok, illetve annak okai megismeréséhez. Az ezeket az ügyeket érintő megszólalásokat egyértelműen a véleménynyilvánítási szabadság magasabb foka illeti.

[44] Az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [40] bekezdése szerint helytállóan vizsgálta ezt követően azt, hogy a sérelmezett közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e. Ennek során egyrészt a bizonyíthatósági tesztet kellett alkalmazni, de a közügyek vitájának sajátosságaira is figyelemmel kellett lenni. Ha a megnyilatkozásoknak tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést az érintett érdekvédelmi tevékenységével, erre való alkalmassággal összefüggő véleményként kell tekinteni, akkor ez túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági teszt útján történő vizsgálatán, mert azt a kijelentést maguk az olvasók értéktételeként tekintik. Minél lazábban kapcsolódik a kijelentés a közügyhöz – jelen esetben az érdekvédelmi tevékenységhez – annál inkább sor kerülhet arra, hogy az állítás jogszerűségének megítélése valóban a tényállításokra irányadó körülmények alapján kerül sor.

[45] A perbeli írás sérelmezett 1. és 2. közlése a felperes érdekképviselési tevékenységét minősítő kijelentés, melynek lényege az, hogy a felperes valós érdekvédelmi tevékenysége nem megfelelő. Ezen közlések a felperes által sem vitatottan az általa írt nyílt levélre való reakciók, amelyek kifejezőmódjukban erőteljesebbek, a hivatalos megfogalmazástól eltérők, azonban nem tekinthetők a Ptk. 2:43. § d) pontjában védett jog sérelmének, figyelemmel a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében foglaltakra.

[46] Arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában – bár a kereseti kérelmet helyesen rögzítette – tévesen foglalt ügy állást, hogy a felperes a becsület megsértése körében nem terjesztett elő kereseti kérelmet. Ennek a hibának azonban azért nincs jelentősége, mert az elsőfokú bíróság ettől függetlenül megindokolta, mégpedig helyesen, hogy miért nem sértik ezek a véleménynyilvánítások a felperes becsületét.

[47] Az alperes az írás további részében – a 3. és 4. pontban – a felperes valós érdekképviselését nélkülöző magatartásának okaként, egyben bizonyítékaként a felperes hozzátartozójának munkáltatótól való függőségét, másrészt a felperes által igénybe vett munkáltatói szolgáltatást, ezen belül a gépkocsi igénybevételével összefüggő kedvező helyzetét tárta az olvasó elé, amelyet szembeállított az általa képviselt szakszervezet állított függetlenségével. Nem annak volt tehát jelentősége a perben, hogy az alperes a felesége érdekében konkrétan egyedi esetben felszólalt vagy lobbizott-e, illetve a kereset tárgyává tett kijelentések valójában elhangoztak-e. Éppen ezért az erre irányuló bizonyítás lefolytatása is szükségtelen volt arra is tekintettel, hogy a felperes felesége munkavállalói státuszát, illetve a munkáltató által rendelkezésére bocsátott gépkocsi használatát sem vitatta. Irreleváns volt ezért a bizonyítékok értékelésével összefüggő mérlegelés, annak téves volta. Az alperes a felperes érdekérvényesítő képességének hatékonyságát önmagában a hozzátartozói viszonyhoz hozta összefüggésbe, ami az olvasó számára közvetített mondanivaló lényege, és amely egyértelműen felismerhető az írásból.

[48] A gépkocsi használatával összefüggő szolgáltatás igénybevételével az alperes valóban felveti a visszaélés lehetőségét is, a cikk lényegi mondanivalója azonban nem ez,

hanem annak kinyilvánítása, hogy a felperes állításával szemben nem képviseli megfelelően a munkavállalókat, amelynek okait is az olvasó elé tárja. Kifejezetten visszautal a felperes levelében a tisztesség körében tett felvetésekre. E körben figyelemmel a PK 12. számú állásfoglalásban rögzített szempontok alapján a teljes szövegkörnyezetre, a megfogalmazás módjára is tekintettel az állapítható meg, hogy az alperes mindössze saját gyanújának adott hangot, nem tényállítást fogalmazott meg.

[49] A ténybeli alappal rendelkező, a nyilvánosság előtt zajló, a felperes megnyilvánulásait sem nélkülöző, arra reagáló, közérdekű ügyben történő vitában az alapjogok összevetése során a véleménynyilvánítás szabadsága élvez védelmet. Figyelemmel kellett lenni arra is, hogy a felperes szakszervezeti elnökként az érdekképviselési tevékenysége körében megfogalmazódó kritikák tekintetében a Ptk. 2:44. § szerinti magasabb túrési kötelezettséggel bír.

[50] Mindezekre tekintettel a fent kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[51] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

[52] Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[53] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2022. június 23.

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró